

Krediet voor de delta of delta in diskrediet?

Onze delta staat voor een aantal grote uitdagingen. Het klimaat verandert en dat zal leiden tot het stijgen van de zeespiegel en toenemende rivierafvoeren. Het lijkt echter alsof de economische crisis het bewustzijn van deze problemen heeft weggedrukt uit ons collectieve geheugen: de kranten staan bol van de economische crisis.

Toch blijkt uit recent onderzoek dat bijna drie kwart van de Nederlanders de klimaatcrisis even belangrijk vindt als de economische crisis. Dit is opmerkelijk aangezien de gevolgen van de economische crisis op dit moment heel concreet tastbaar zijn, terwijl de gevolgen van klimaatverandering vooral op langere termijn zullen optreden en bovendien omgeven zijn met allerlei onzekerheden. Het omgaan met de gevolgen van klimaatverandering maakte de roep om innovatie in de deltatechnologie-sector al groot, de economische crisis doet daar nog een schepje bovenop. Hoe kunnen we zo omgaan met de economische crisis dat we er beter uitkomen dan we er ingegaan zijn?

De crisis als katalysator voor nieuwe ontwikkelingen of juist niet?

Joseph Schumpeter zei in 1943 al dat recessies een platform voor innovaties en economische groei bieden doordat de creativiteit sterk gestimuleerd wordt. Het verleden leert ons dat perioden van economische crisis vaak ook leiden tot ontwikkeling van nieuwe technologie en nieuwe manieren van werken. Ondernemers en innovatoren onder ons zien in een crisis vooral kansen. Het is een soort survival of the fittest:

bedrijven die niet naar de werkelijke behoeften van de klanten hebben gekeken en er dus niet op inspelen gaan ten onder en maken de weg vrij voor de bedrijven die dat wel hebben gedaan. Het geeft bedrijven een impuls nog eens goed onder de loop te houden waar nu echt mee door te gaan en waar niet, en de strategie kritisch te bezien. Al met al worden bedrijven gedwongen meer te focussen op waar ze echt goed in zijn.

Daarbij is wel een duidelijk verschil te zien in grote en kleine bedrijven. Grote bedrijven reageren op innovatiegebied vaak behoudend omdat innoveren risico's met zich meebrengt. Kleine verbeteringen, vooral gericht op kostenreductie, wil men nog wel proberen, maar zoeken naar radicale vernieuwingen, in de vorm van nieuwe producten en diensten, wordt op een laag pitje gezet. Voor kleinere bedrijven ligt het anders. Een crisis brengt alles in beweging en dit geeft uitgelezen kansen om door te breken. Innoveren is niet langer

meer een kwestie van veel geld, maar vooral van inventiviteit, lef en daadkracht.

De overheid is op een heel andere manier met de economische crisis bezig dan bedrijven. Waar de private sector zoekt naar antwoorden op bovenstaande vragen om de crisis zo goed mogelijk, of überhaupt, te overleven, is de overheid bezig met het optimaliseren van de verdeling van kommer en kwel. Het zou goed zijn als de overheid zich ook uitgedaagd voelt scherpe keuzes te maken en slim extra te investeren om langetermijnproblemen het hoofd te bieden.

Wat betekent de economische crisis voor de deltatechnologiesector?

Natuurlijk is het koffiedik kijken hoe lang de economische crisis zal aanhouden en wat de precieze gevolgen van de crisis voor de delta zullen zijn. Eén ding is zeker: de economische crisis is tijdelijk maar zal voor de deltatechnologiesector zeker gevolgen hebben.

Veiligheid

Eén van de gevolgen van de economische crisis is dat de waarde in gebieden minder snel toeneemt door minder nieuwbouw en andere kapitaalinvesteringen. Uitgaande van de definitie 'risico is kans maal gevolg' neemt het schaderisico minder snel toe dan wanneer er geen crisis zou zijn. Dit klinkt misschien vreemd maar als de veiligheidsrisico's minder snel toenemen ten gevolge van de economische crisis zijn er op korte termijn minder preventieve maatregelen nodig om de kans op schade te verkleinen.

Investeringen in nieuwbouw en infrastructuur Als gevolg van de economische crisis zullen werken zoals nieuwbouw en infrastructuur voor

NRC Handelsblad Zaterdag 14 maart & Zondag 15 maart 2009

Opinie & Debat Het herstel van deze economie leidt tot een ramp

Wouter van Dieren en
Arnold Heertje

Van Dieren is directeur van milieufondsorganisatie
IMSA in Amsterdam en lid van de Club van Rome.
Heertje is oud-hoogleraar economie aan de

Dankzij de crisis maken de consumenten niet
meer alles op. Eindelijk sparen ze de wereld.
Nu nog investeren in duurzame technieken.

zamenlijke prognoses van de Europese auto-industrie vinden we hiertaan weinig referentie. De consument moet eraan geloven iedere drie jaar een nieuw model en een op de vier Europeanen een auto, kinderen inbegrepen.
Nu dit door de crisis niet gebeurt en de consumptie wat langer met zijn wagentje doet, raken honderdduizend mensen hun baan kwijt. De